

Міністерство освіти і науки України
 Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
 Факультет природничих наук
 Кафедра географії

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ЗАГАЛЬНЕ ЗЕМЛЕЗНАВСТВО»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Освітня програма	Екологія
Форма навчання	Денна/заочна
Розробники	Гаврюшенко Ганна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри географії. Кисельова Октябрина Олександрівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії, почесний професор ЛНУ імені Тараса Шевченка.
Контактна інформація	Гаврюшенко Ганна Володимирівна – e-mail: super_superanna@ukr.net Кисельова Октябрина Олександрівна – e-mail: kyselyova@ukr.net
Курс	перший
Семестр	перший
Тип освітнього компоненту	Обов'язковий освітній компонент циклу професійної підготовки
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS / 150 годин – денна форма навчання 5,5 кредитів ECTS / 165 годин – заочна форма навчання
Форма контролю	Залік (1 семестр)
Мова викладання	Українська
Анотація освітнього компоненту, ключові слова	Загальне землезнавство вивчає географічну оболонку Землі (її речовинні, енергетичні та організаційні взаємозв'язки). <i>Ключові слова:</i> географічна оболонка, літосфера, атмосфера, гідросфера, біосфера, антропосфера
Мета освітнього компоненту	Формування у здобувачів освіти фундаментальних знань з основ сучасного землезнавства, розуміння загальних закономірностей будови, розвитку і функціонування географічної оболонки як цілісної системи та її екологічної ролі у розвитку людини і природи.
Компетентності, що формуються у результаті вивчення освітнього компонента	Вивчення освітнього компонента забезпечує формування ряду загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей: Фахові компетентності спеціальності (ФК): ФК 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. Після вивчення освітнього компонента здобувач освіти повинен показати певні програмні результати, а саме: ПР 03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в

	галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПР 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.
Очікувані результати навчання	<i>знати:</i> - закономірності функціонування та розвитку географічної оболонки та окремих її складових; <i>вміти:</i> - користуватися джерелами інформації про земні процеси та фундаментальними знаннями для пояснення фізико-географічних процесів та явищ, зокрема у геоекологічних проблемах; - сформувані елементи географічного та екологічного мислення.
Передумови вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна базується на системі знань, які студенти вже отримали при вивченні шкільних курсів фізичної географії, фізики, хімії, біології, математики
Форми, методи викладання та навчання	Форми організації навчання: лекції (традиційна, проблемна, лекція-бесіда, лекція-прес-конференція) та практичні роботи. Методи навчання: - традиційні методи навчання: пояснення, бесіда, розповідь, презентація, робота з літературою, практичні методи (виконання практичних робіт) тощо; - інтерактивні методи навчання: проблемні, інтерактивні лекції, дискусії. Методи контролю засвоєння матеріалів освітнього компоненту здобувачами вищої освіти: поточне опитування, перевірка практичних завдань і самостійних робіт, перевірка модульних контрольних робіт. Навчальні матеріали розміщено на освітньому порталі http://do.luguniv.edu.ua/course/view.php?id=31756#section-11 За умов карантинних обмежень запроваджується дистанційна (відео конференції на платформі Microsoft Teams, використання матеріалів «Освітнього порталу») або змішана форми навчання.
Обладнання	Інтерактивна дошка, ноутбук, програмне забезпечення Windows 10, Office 365, Метеостанція цифрова Bresser Weather Center 5-in-1, психрометр, анемометр, барометр-анероїд, нівелір, теодоліт, колекції гірських порід і мінералів, географічні карти та атласи.
Діяльність здобувача	- опанування теоретичного матеріалу під керівництвом викладача; - самостійне опанування теоретичного матеріалу; - виступ із повідомленням на практичному занятті; - відповіді на запитання; - виконання практичних завдань; - робота із графічними та картографічними матеріалами; - розв'язання розрахункових задач; - участь у дискусіях та диспутах; - виконання тестових завдань; - виконання групових або індивідуальних проєктів; - презентації.
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватись академічної доброчесності: етичних принципів та визначених Положенням «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання, та провадження наукової діяльності http://luguniv.edu.ua/wp-

	content/uploads/2020/06/poloj_akadem_dobro_3.pdf . Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної діяльності.
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чату, системи повідомлень на сторінці ОК на освітньому порталі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка та опитування здобувачів гарантом освітньої програми https://docs.google.com/forms/d/17XeHhln736K_slmxFe9bTYKoACwpZFW1gLIVFTysiLM/edit?ts=62037774

Зміст освітнього компоненту

Модуль I. Космічний та загальнопланетарний вплив на географічну оболонку

Тема 1. Вступ. Всесвіт. Зірки. Планети. Галактики. Місце нашої планети у космосі

Мета, об'єкт та предмет науки «Загальне землезнавство». Склад і будова Всесвіту. Галактика та місце в ній Сонячної системи. Сонячна система. Форма і розміри Землі.

Тема 2. Походження Землі та етапи її розвитку

Теорії виникнення Сонячної системи і Землі. Геохронологічна історія Землі. Походження і розвиток людини.

Тема 3. Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети. Рухи Землі

Показники руху Землі навколо своєї осі. Основні види часу. Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом і тривалості світлового дня. Пояси освітленості на Землі.

Тема 4. Земля на плані та карті

Способи зображення Землі. Поняття про план місцевості. Масштаб та його види. Географічна карта. Основні види картографічних проєкцій. Орієнтування на місцевості. Зображення нерівностей земної поверхні на плані та карті. Градусна сітка Землі. Меридіани та паралелі. Географічні координати. Картографування геоecологічного стану природно-господарських систем.

Модуль II. Загальні закономірності географічної оболонки

Тема 1. Геологічне середовище людства

Внутрішня будова Землі. Температурний режим, агрегатні стани речовин Землі. Властивості літосфери. Геологічне середовище людства. Літосферні плити, їхні структурні елементи. Гіпотеза дрейфу материків А. Вегенера. Тектоніка літосферних плит. Платформи, геосинклінали та пов'язані з ними форми рельєфу Землі. Гірські породи. Закономірності їх поширення. Процеси в надрах і на поверхні Землі, їхні наслідки. Вулканізм, його позитивні й негативні наслідки. Зниження небезпеки й запобігання вулканічним процесам. Зсуви, умови їх формування, причини виникнення та засоби протидії. Ресурсні властивості літосфери. Види корисних копалин, закономірності їх поширення. Мінеральні ресурси як чинник розташування виробництва. Вплив антропогенної діяльності на літосферу. Глобальна проблема вичерпання мінеральних ресурсів.

Тема 2-3. Загальні відомості про атмосферу. Склад і будова атмосфери. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади.

Склад атмосфери. Будова атмосфери. Горизонтальна неоднорідність тропосфери. Значення атмосфери. Сонячно-земні взаємодії. Температурний режим. Зміна атмосферного тиску. Вітри. Вологість повітря. Атмосферні опади. Вплив антропогенної діяльності на атмосферу.

Тема 4. Погода. Синоптичні карти. Клімат.

Поняття «погода» та її елементи; класифікація типів погоди; причини зміни погоди; важливість складання точних прогнозів погоди; синоптичні карти; атмосферні процеси, що визначають клімат на Землі, кліматотвірні чинники, визначення особливостей клімату певних територій за кліматограмами.

Тема 5. Світовий океан

Запаси води на Землі. Світовий океан та його складники. Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід. Роль океанів у формуванні рельєфу узбережжя. Вплив атмосферних процесів та явищ на Світовий океан. Роль Світового океану в формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери. Ресурсний потенціал Світового океану. Глобальні екологічні проблеми вод Світового океану. Вплив людства на стан океанічних вод, мінеральні та океанічні ресурси.

Тема 6-7. Води суходолу

Чинники нерівномірного розподілу вод суходолу на материках і території України. Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу та річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер. Вплив геологічної будови на формування пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату та вод суходолу. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва. Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Здатність водних екосистем до самоочищення.

Тема 8. Біосфера та системи Землі

Біосфера та її складники. Закономірності поширення живих організмів на суходолі та в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Екологічна рівновага біосфери. Проблема збереження біотичного різноманіття світу.

Тема 9. Ґрунти. Природні зони. Карти ґрунтів і природних зон

Поняття «ґрунт». Чинники ґрунтоутворення. Ґрунтовий профіль. Закономірності поширення ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію регіону, країни. Природні, або фізико-географічні зони. Карти ґрунтів. Карти природних зон. Склад та властивості ґрунту як екологічно вразливої системи. Охорона ґрунтів.

Тема 10-11. Географічна оболонка Землі. Властивості географічної оболонки..

Закономірності розвитку географічної оболонки. Антропосфера. Деструктивні та конструктивні впливи антропогенної діяльності на навколишнє середовище. Глобальні проблеми людства, пов'язані із впливом людини на природне середовище, формування глобальної екологічної концепції.

Розподіл навчального часу

		денна форма навчання	заочна форма навчання
--	--	----------------------	-----------------------

№	Змістовні модулі та їхня структура	загальна кількість	лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість	лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота
Перший модуль											
1.1.	Вступ. Всесвіт. Зірки. Планети. Галактики. Місце нашої планети у космосі	14	2	2		10	14				14
1.2.	Походження Землі та етапи її розвитку	12	2	2		8	14				14
1.3.	Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети	16	2	4		10	18	2	2		14
1.4.	Земля на плані та карті	12	2	2		8	14				14
Другий модуль											
2.1.	Геологічне середовище людства	12	2	2		8	18				18
2.2.	Атмосфера та системи Землі	22	6	6		10	18	2	2		14
2.3.	Гідросфера та системи Землі	20	6	4		10	18	2	2		14
2.4.	Біосфера та системи Землі	12	2	2		8	18				18
2.5.	Ґрунти	12	2	2		8	17				17
2.6.	Географічна оболонка Землі. Властивості географічної оболонки. Закономірності розвитку географічної оболонки. Антропосфера. Деструктивні та конструктивні впливи антропогенної діяльності на навколишнє середовище	18	4	4		10	16	2		2	12
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		150	30	30		90	165	8	8		149

Тематика лекційних занять

№ з/п	Тема	Кількість аудиторних годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Лекція 1. Вступ. Всесвіт. Зірки. Планети. Галактики. Місце нашої планети у космосі	2	
2	Лекція 2. Походження Землі та етапи її розвитку	2	
3	Лекція 3. Географічні наслідки параметрів і рухів Землі як планети. Рухи Землі	2	2
4	Лекція 4. Земля на плані та карті.	2	
5	Лекція 5. Геологічне середовище людства	2	
6	Лекція 6-7. Загальні відомості про атмосферу. Склад і будова атмосфери. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади	4	2
7	Лекція 8. Погода. Синоптичні карти. Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматодіаграмами	2	
8	Лекція 9. Світовий океан	2	
9	Лекція 10-11. Води суходолу	4	2

10	Лекція 12. Біосфера та системи Землі	2	
11	Лекція 13. Ґрунти. Природні зони. Карти ґрунтів і природних зон	2	
12	Лекція 14-15. Географічна оболонка Землі. Властивості географічної оболонки. Закономірності розвитку географічної оболонки. Антропосфера. Деструктивні та конструктивні впливи антропогенної діяльності на навколишнє середовище	4	2

Тематика практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість аудиторних годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Практична робота 1. Сонячна система. Місце Землі в Сонячній системі. Форма та розміри Землі	2	
2	Практична робота 2. Походження Землі та етапи її розвитку	2	
3	Практична робота 3. Орбітальний рух Землі	2	2
4	Практична робота 4. Осьове обертання Землі	2	
5	Практична робота 5. План і карта. Географічні координати	2	
6	Практична робота 6. Геологічне середовище людства	2	
7	Практична робота 7. Загальні відомості про атмосферу. Склад і будова атмосфери	2	
8	Практична робота 8. Температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, хмарність, опади	2	2
9	Практична робота 9. Погода. Синоптична карта. Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматодіаграмами	2	
10	Практична робота 10. Світовий океан	2	
11	Практична робота 11. Води суходолу	2	2
12	Практична робота 12. Біосфера та системи Землі	2	
13	Практична робота 13. Ґрунти. Природні зони. Карти ґрунтів і природних зон	2	
14	Практична робота 14-15. Географічна оболонка Землі	4	2

Питання для самостійного опрацювання

1. Будова Всесвіту. Земля в космічному просторі.
2. Магнітосфера Землі.
3. Гравітаційне поле Землі.
4. Зональність і азональність географічної оболонки Землі.
5. Особливості прояву ритмічних явищ у географічній оболонці Землі. Періодичні рухи у географічній оболонці.
6. Колообіги речовини і енергії у географічній оболонці Землі.
7. Екологічні проблеми морських узбережь і внутрішніх морів.
8. Гідрокліматичні наслідки антропогенного парникового ефекту.

9. Проблема забруднення вод Світового океану та шляхи її вирішення.
10. Загальна характеристика географічної оболонки.
11. Кріосфера Землі: її поширення і значення.
12. Педосфера Землі.
13. Доантропогеновий етап розвитку географічної оболонки.
14. Антропогеновий етап розвитку географічної оболонки.
15. Вчення про біосферу В.І. Вернадського.
16. Географічне середовище та його роль у розвитку суспільства.
17. Роль людини у зміні природи земної поверхні.

ГЕОГРАФІЧНА НОМЕНКЛАТУРА

ОСТРОВИ: Азорські острови, Алеутські, Багамські, Балеарські, Баффінова Земля, Бермудські, Велика Британія, Великі Антильські, Великі Зондські, Вогняна Земля, Врангеля, Гавайські, Гаїті, Гренландія, Земля Франца Йосифа, Ірландія, Ісландія, Калімантан, Канадський архіпелаг, Кіпр, Крит, Корсика, Куба, Курильські, Кюсю, Мадагаскар, Малі Антильські, Малі Зондські, Мальта, Нова Гвінея, Нова Зеландія, Нова Земля, Новосибірські, Ньюфаундленд, Оркнейські, Північна Земля, Сардинія, Сахалін, Сицилія, Сікоку, Сокотра, Сулавесі, Суматра, Тайвань, Тасманія, Фарерські, Філіппінські, Фолклендські (Мальвінські), Хоккайдо, Хонсю, Шетландські, Шпіцберген, Шрі-Ланка, Ява, Ямайка, Японські.

ПІВОСТРОВИ: Аляска, Антарктичний, Апеннінський, Аравійський, Арнем-Ленд, Балканський, Індокитай, Індостан, Каліфорнія, Камчатка, Кейп-Йорк, Кольський, Корея, Кримський, Лабрадор, Мала Азія, Малакка, Піренейський, Скандинавський, Сомалі, Таймир, Флорида, Чукотський, Юкатан.

МИСИ: Агульяс, Альмаді, Байрон, Барроу, Галлінас, Голковий, Горн, Дежньова, Ель-Аб'яд, Йорк, Кабу-Бранку, Мар'ято, Мерчісон, Нордкін, Паріньяс, Піай, Південний, Південно-Східний, Принца Уельського, Рас-Енгела, Рас-Хафун, Рока, Сент-Чарльз, Стіп-Пойнт, Фроуерд, Челюскін.

ГОРИ: Альпи, Анди, Апенніни, Аппалачі, Арал, Атлас, Великий Вододільний хр., Гімалаї, Драконові гори, Кавказькі, Карпати, Кордильєри, Кримські, Памір, Піреней, Тянь-Шань.

ПЛОСКОГІР'Я, НАГІР'Я, РІВНИНИ, НИЗОВИНИ: Амазонська низовина, Бразильське плоскогір'я, Великий вододільний хребет, Гвіанське плоскогір'я, Ефіопське нагір'я, Західноавстралійське плоскогір'я, Західносибірська рівнина, Індо-Гангська низовина, Іранське нагір'я, Китайська рівнина, Ла-Платська низовина, Месопотамська низовина, Середньосибірське плоскогір'я, Східноафриканське плоскогір'я, Східноєвропейська рівнина, Плоскогір'я Декан, Примексиканська низовина, Центральна низовина.

ПУСТЕЛІ: Атакама, Велика Піщана, Вікторія, Гобі, Калахарі, Каракуми, Кизилкум, Наміб, Руб-ель-Халі, Сахара, Такла-Макан.

ВЕРШИНИ, ВУЛКАНИ: Аконкагуа, Везувій, Гекла, Говерла, Еверест, Ельбрус, Кенія, Кіліманджаро, Ключевська сопка, Косцюшко, Кракатау, Мак-Кінлі, Монблан.

РІЧКИ: Амазонка, Амудар'я, Амур, Брахмапутра, Волга, Ганг, Дарлінг, Дніпро, Дунай, Ельба, Євфрат, Єнісей, Замбезі, Інд, Колима, Конго, Лена, Маккензі, Меконг, Міссісіпі, Міссурі, Муррей, Нігер, Ніл, Об, Оранжева, Оріноко, Парана, Ріо-Гранде, Святого Лаврентія, Сирдар'я, Тигр, Урал, Хуанхе, Юкон, Янцзи.

МОРЯ: Адріатичне, Азовське, Андаманське, Аравійське, Аральське, Балтійське, Баренцове, Баффіна, Берингове, Біле, Бофорта, Гренландське, Егейське, Східно-Китайське, Карибське, Карське, Каспійське, Коралове, Мармурове, Мертве Море, Лаптевих, Норвезьке, Охотське, Південнокитайське, Північне, Саргасове, Середземне, Східнокитайське, Східносибірське, Уеддела, Червоне, Чорне, Чукотське, Японське.

ЗАТОКИ: Аляска, Бенгальська, Біскайська, Ботнічна, Велика Австралійська, Гвінейська, Гудзонова, Карпентарія, Мексиканська, Перська, Ризька, Фінська.

ПРОТОКИ: Баб-ель-Мандебська, Берінгова, Босфор, Гібралтарська, Дарданелли, Дрейка, Карські Ворота, Ла-Манш, Магеланова, Малакська, Мозамбіцька, Па-де-Кале, Скагеррак.

ОЗЕРА: Байкал, Балхаш, Великі озера, Вел. Невільниче, Вел. Солоне, Верхнє, Вікторія, Гурон, Ейр, Ері, Іссик-Куль, Ладозьке, Лобнор, Маракайбо, Мертве, Мічіган, Ньяса, Онезьке, Онтаріо, Танганьїка, Тітікака, Чад.

КАНАЛИ: Панамський, Суецький.

ТЕЧІЇ: Антарктична циркумполярна, Бенгальська, Бразильська, Гольфстрім, Західних вітрів, Канарська, Куросіо, Мусонна, Перуанська, Південна Пасатна, Північна Пасатна, Північно-Атлантична, Сомалійська, Східноавстралійська.

Оцінювання роботи при вивченні освітнього компоненту

Оцінювання за видами робіт (у %):

Письмові модульні контрольні роботи – 40 %;

результати роботи на практичних заняттях – 45 %;

завдання для самостійної роботи – 15 % (питання до самостійної роботи частково включено до модульних контрольних робіт).

Відповіді на практичних заняттях (участь у дискусіях) робота над завданнями у групах оцінюється за такими критеріями:

Ваговий бал – 3 бали за роботу на 1 практичному занятті.

Максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях дорівнює:

$$15 \text{ практ.} \times 3 \text{ бал.} = 45 \text{ бал.}$$

– *«відмінно»*, одержують студенти, які всебічно, систематично і глибоко володіють навчально-програмовим матеріалом, вміють самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїли основну і ознайомлені з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; творче виконання завдань – 3 бали;

– *«добре»*, заслуговують студенти, які знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання добре, але із певною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою; помилки, що допущені при виконанні завдань можуть бути виправлені з допомогою викладача – 2 бали;

– *«задовільно»*, заслуговують студенти, які знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії – 1 бал;

– *«незадовільно»* виставляється студентам, які не оволоділи навчально-програмовим матеріалом, допускають грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою або взагалі не дають відповіді – 0 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти з тем і питань, які не розглядалися під час аудиторних занять і не увійшли до модульних робіт:

Самостійна робота - 15 балів (15 % за весь курс).

2 модульні контрольні роботи (тестування відкритої і закритої форми) оцінюються таким чином:

перша модульна робота — 10 балів;

друга (підсумкова) модульна робота — 30 балів.

Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.

Форма семестрового контролю – залік

Додаткові бали можуть бути нараховані за доповіді/публікації спрямування за освітнім компонентом на конференціях (5-10 балів залежно від рівня конференції; участь у II турі всеукраїнських олімпіад та конкурсах наукових робіт за спрямуванням освітнього компоненту (20 балів – участь, 30 балів – призове місце).

Перезарахуванню підлягають наявні результати навчання, які були здобуті у формальній освіті та відповідають за змістом й опанованими компетентностями і набутими програмними результатами навчання даному освітньому компоненту. Порядок перезарахування регламентує Процедура визнання результатів навчання здобутих у формальній освіті http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_protos_zabezp_yakist_osvita.pdf

Перезарахуванню підлягають результати навчання отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому модулю, темі (темам) та ін., які передбачені робочою програмою (силабусом) даного освітнього компоненту. Порядок перезарахування регламентує Процедура визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_protos_zabezp_yakist_osvita.pdf

Критерії оцінювання:

Максимальна кількість балів, що здобувач вищої освіти може отримати за опанування освітнього компоненту, дорівнює 100 (100%).

Залікова оцінка складається з суми балів, які набрав здобувач за кожний модуль. Відповідність оцінок за різними системами (100-бальна система, ECTS, 4-бальна національна система) наведено в таблиці:

Шкала оцінювання:

Національна	Відсоток	Шкала ECTS
відмінно	90 – 100%	A – відмінно – відмінне виконання роботи з незначною кількістю помилок
добре	83 – 89%	B – дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
добре	75 – 82%	C – добре – загалом правильна робота з кількома грубими помилками
задовільно	63 – 74%	D задовільно – посередньо, зі значною кількістю недоліків
задовільно	50 – 62%	E достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії оцінки
незадовільно	21 – 49%	FX незадовільно – для одержання кредиту потрібне деяке доопрацювання
незадовільно	0 – 20%	F незадовільно – здобувач вищої освіти має відвідати факультативні заняття для повторного оцінювання освітнього компонента

Вважається що студент опанував освітній компонент у тому разі, якщо набрав більше 50 % балів.

У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ'єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до затвердженої процедури (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_prots_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf).

Здобувачі вищої освіти, які отримали семестрову оцінку з освітнього компонента від 0 до 49 балів, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Здобувачі вищої освіти, які одержали від 21 до 49 балів, після належної самостійної підготовки мають право перескласти іспит або залік. Порядок перескладання регламентує Процедура перескладання освітнього компоненту http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_prots_zabezp_yakist_osvita.pdf

Здобувачі вищої освіти, які набрали від 0 до 20 балів, мають право ліквідувати академічну заборгованість після відвідування ними факультативних занять з метою їх повторного оцінювання за даним освітнім компонентом. Порядок перескладання регламентує Процедура проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компоненту http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_prots_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf

Список рекомендованої навчальної літератури. Основна навчальна література

1. Олійник Я. Б., Федоришак Р. П., Шищенко П. Г. Загальне землезнавство / Я. Б. Олійник. К.: Знання-Прес, 2003. 247 с.
2. Багров М. В., Боков В. О., Черваньов І. Г. Землезнавство. За ред. П. Г. Шищенко. К.: Либідь, 2000. 464 с.
3. Голуб В. М. Основи загального землезнавства. Навчальний посібник / В. М. Голуб. Умань: УВПП, 2007. 122 с.
4. Мащенко О. М. Загальне землезнавство. Навчальний посібник. / О. М. Мащенко. Полтава: ПДПУ, 2010. 60 с.
5. Кисельова О. О. Конспекти лекцій із курсу «Загальне землезнавство»: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Екологія» / О. О. Кисельова. – Луганськ: Альма-матер, 2007. 64 с.
6. Лясота О. Л., Плахтій Д. П. Словник термінів загального землезнавства. / За ред. П. Д. Плахтія. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2011. 144 с.

Додаткова література

1. Кисельова О. О. Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з курсу загального землезнавства для студентів І курсу факультету природничих наук спеціальностей «Середня освіта (Географія)» та «Екологія» заочної форми навчання – К.: ТАЛКОМ, 2018. – 35 с.
2. Кисельова О. О. Деградаційні тенденції в ландшафтному середовищі Луганщини // Треті Сумські наукові географічні читання: зб. матер. Всеукр. наук. конфер. (Суми, 12-14 жовтня 2018 р.) [Електронний ресурс] / СумДПУ імені А.С.Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А.О.]. Елект. текст. дані. Суми, 2018. С. 97–101.
3. Орлова Т. В. Географія: навч. посіб. / Орлова Т. В. К. Х.: Веста, 2012. 240 с. (Серія «Грунтовна підготовка до ЗНО і ДПА за 50 тижнів»).
4. Поклонський О. О. Фізична географія. Довідник для підготовки до ДПА та ЗНО / О. О. Поклонський. Х. : ВГ «Основа», 2019. 128 с. (Серія «Бібліотека журн. «Географія»; Вип. 2 (182)).
5. Стадник О. Г. Відкритий космос. Велика ілюстрована енциклопедія. / О. Г. Стадник. Х.: Веста, 2010. 240 с.: іл.

6. Дзюбайло А. Г. Загальне землезнавство: підручник з грифом МОН України [для студентів напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування»] /А. Г. Дзюбайло, С. С. Монастирська, М. Р. Досвядчинська. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2013. 246 с.
7. Залеський І. І., Клименко М. О. Екологія людини. Підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 340с.
8. Рудько Г. І. Землелогія. Еколого-ресурсна безпека Землі / За ред. Г. І. Рудько, О. М. Адаменко. К.: Вид-во Академпрес, 2009. 512 с.

Інформаційні ресурси

<http://do.luguniv.edu.ua/course/view.php?id=31756> – Освітній портал ЛНУ імені Тараса Шевченка – Digital Office